

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 8/13
v Luxemburgu 31. januára 2013

Rozsudok vo veci C-12/11
Denise McDonagh/Ryanair Ltd

Letecký dopravca je povinný poskytnúť starostlivosť cestujúcim, ktorých let bol zrušený z dôvodu takej mimoriadnej okolnosti, akou je uzatvorenie vzdušného priestoru v nadväznosti na erupciu sopky Eyjafjallajökull

Právo Únie nestanovuje časové alebo finančné obmedzenie tejto povinnosti poskytnúť starostlivosť cestujúcim (ubytovanie, stravu, občerstvenie)

V prípade zrušenia letu je letecký dopravca povinný na základe práva Únie¹ poskytnúť cestujúcim starostlivosť a náhradu. Pokiaľ ide o **povinnosť poskytnúť starostlivosť**, letecký dopravca je povinný bezplatne zabezpečiť vzhľadom na čas čakania občerstvenie, jedlo a prípadne hotelové ubytovanie, prepravu medzi letiskom a miestom ubytovania, ako aj možnosti komunikácie s tretími osobami. Letecký dopravca je povinný splniť túto povinnosť, aj keď je zrušenie letu spôsobené výnimočnými okolnosťami, čiže okolnosťami, ktorým nebolo možné predísť, aj keby boli prijaté všetky primerané opatrenia. Na druhej strane, pokiaľ ide o **povinnosť poskytnúť náhradu**, dopravca sa jej môže vyhnúť, ak preukáže, že zrušenie letu bolo spôsobené takýmito okolnosťami.

V nadväznosti na erupciu islandskej sopky bol v období od 15. do 22. apríla 2010 uzatvorený vzdušný priestor viacerých členských štátov – vrátane írskoho vzdušného priestoru – z dôvodu rizika pre lietadlá.

Pani McDonagh patrila k cestujúcim letu Faro – Dublin, ktorý sa mal uskutočniť 17. apríla 2010, ale bol zrušený v nadväznosti na sopečnú erupciu. Lety medzi Írskom a kontinentálnou Európou boli obnovené až 22. apríla 2010 a pani McDonagh napokon pricestovala do Írska až 24. apríla 2010. Počas tohto obdobia jej spoločnosť Ryanair neposkytla nijakú starostlivosť. Vzhľadom na tieto okolnosti sa domnieva, že táto letecká spoločnosť je povinná poskytnúť jej náhradu vo výške takmer 1 130 eur, čo zodpovedá jej nákladom na jedlo, nákup občerstvenia, ubytovanie a dopravu, ktoré vynaložila v období od 17. do 24. apríla 2010.

Dublin Metropolitan District Court (Írsko), ktorému bol spor predložený, kladie Súdnemu dvoru otázku, či uzatvorenie vzdušného priestoru z dôvodu sopečnej erupcie patrí pod pojem „mimoriadne okolnosti“, keď leteckému dopravcovi vzniká povinnosť poskytnúť starostlivosť cestujúcim, alebo či naopak patrí medzi okolnosti, ktoré idú nad rámec „mimoriadnych okolností“, keď je letecký dopravca zbavený povinnosti poskytnúť starostlivosť cestujúcim. Okrem toho za predpokladu, že Súdny dvor rozhodne, že takéto okolnosti skutočne patria pod pojem „mimoriadne okolnosti“, je Súdny dvor vyzvaný rozhodnúť aj o otázke, či v takej situácii povinnosť poskytnúť starostlivosť musí byť časovo a/alebo finančne obmedzená.

Súdny dvor najprv odpovedá, že právo Únie neuznáva popri „mimoriadnych okolnostiach“ odlišnú kategóriu „osobitne mimoriadnych“ okolností, v dôsledku čoho by bol letecký dopravca zbavený všetkých svojich povinností vyplývajúcich z nariadenia vrátane povinnosti poskytnúť starostlivosť. Keby totiž také okolnosti, o aké ide vo veci samej, nepatrili najmä z dôvodu svojho pôvodu alebo rozsahu pod pojem „mimoriadne okolnosti“, spôsobilo by to, že leteckí dopravcovia by boli povinní poskytnúť starostlivosť uvedenú v nariadení len cestujúcim v leteckej doprave, ktorí sa nachádzajú

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

z dôvodu zrušenia letu v situácii, keď im vznikli obmedzené nepríjemnosti. Na druhej strane cestujúci, ktorí sa nachádzajú v obzvlášť chýlostivej situácii, pretože musia zostať počas viacerých dní na letisku, by boli zbavení tejto ochrany. Preto Súdny dvor odpovedal, že okolnosť, ktorú predstavuje uzatvorenie časti európskeho vzdušného priestoru v dôsledku sopečnej erupcie, akou bola erupcia sopky Eyjafjallajökull, patrí medzi „mimoriadne okolnosti“, keď leteckí dopravcovia nie sú zbavení povinnosti poskytnúť starostlivosť.

Súdny dvor ďalej spresnil, že nariadenie nestanovuje nijaké, či už časové, alebo finančné obmedzenie povinnosti poskytnúť starostlivosť cestujúcim, ktorých let bol zrušený z dôvodu mimoriadnych okolností. Letecký dopravca má teda povinnosť poskytnúť starostlivosť cestujúcim, ktorých let bol zrušený, v plnom rozsahu počas celého obdobia, kedy musia dotknutí cestujúci čakať na presmerovanie. Súdny dvor zdôrazňuje, že poskytnutie starostlivosti cestujúcim sa javí ako obzvlášť dôležité v prípade vzniku „mimoriadnych okolností“ pretrvávajúcich v čase a je to práve v prípade osobitne dlhého čakania spôsobeného zrušením letu, keď je potrebné uistiť sa, že cestujúci v leteckej doprave má prístup k výrobkom a službám základnej potreby, a to počas celého obdobia čakania.

Nakoniec Súdny dvor uvádza, že hoci povinnosť poskytnúť starostlivosť má finančné dôsledky pre leteckých dopravcov, nemožno ich považovať za neprimerané vzhľadom na cieľ vysokej ochrany cestujúcich. Dôležitosť, ktorú totiž má tento cieľ, môže odôvodniť negatívne, dokonca aj značné hospodárske dôsledky vzniknuté určitým hospodárskym subjektom. Okrem toho leteckí dopravcovia musia ako obozretní prevádzkovatelia predpokladať vznik prípadných nákladov vyplývajúcich z ich povinnosti poskytnúť starostlivosť. Navyše náklady vzniknuté plnením tejto povinnosti môžu premietnuť do cien leteniek.

Preto Súdny dvor zdôrazňuje, že keď letecký dopravca nedodrжал svoju povinnosť poskytnúť starostlivosť cestujúcemu v leteckej doprave, tento cestujúci môže získať ako náhradu len vrátenie súm, ktoré sú nutné, vhodné a primerané na účely nápravy zlyhania leteckého dopravcu, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106